

muks ning suure riigi kasuks, selle troonipärisaks ta Adige Wägewamalt poolt seatud.

Kaamatulaegas.

Inimene õpib nüksa fui ta elab. Aaa tahtmine peab tol õppimiseks, ning koolmeister õpetajaks olema. Koolmeistrid on mitmesarnased. Enne wanaste polnud veel übtegi valgatud koolmeistrit ja inimesed õppisivad siiski, seal olivad noorematel wanemad subatajaks ja töö õpetas igaühte. Pärast fui mitmed õppimises lõhakaks olivad saanud, tulsi wäteenistus noomjakks juure, nüüd signes wanasdna: Küll ilm õpetab, waßkanahk noomib. Ei see veel aldanud, veel oli wähe õpetust. Asutati koolid lästede ja agarad sulemebed panivad ane ning terassuled krabisema, et õpetus raamatute waral üleüldiseks saaks. Ja seda peab küll igamees waasta tõrkumata tunnistama: odavamat ja armsamat koolmeistrid ei ole fui üks hea raamat. Ühe rahva raamatust ehk kirjawara on fui üks puu, mis head õpetab põhast labutama, mille viljast aga mitte pole keelatud sūua, waid siin on just läss: so vead fööma. Rabwa oma sees juurdleb see puu, üksikud mehed on tema harisad ning fui nende harisate seas ka palju hooletumaid ning fölbmataid on, siis seisavad puusuured ometigi lootuse järele hea maa sees — ega terve rabwas ometi mitte nii wilets ja hooletu pole fui üks ja teine üksik inimene — ning nii kasvob see õvepuu faunis näguselt ja kannab vilja iga aasta. Kõik wili pole küll mitte hea, aga mõndagi head on ikka leida. Iga mees, kes selle puu füllest nöpib, peab ettevaatlikult valima. Kalendritrükisjal on suba mõnda aastat kounike suur raamatulaegas olemas. Sinna püüab ta jõudu mëöda ikka enam ja enom häid, kasulisi raamatuid siisse muretseda ning pakub neid ka oma sõpradele õpetuseks. Neid soovitakse heast südamest, wõtku sõbrad neid ka heal meelegel vasta, ja mis pea asu, tarvitatagu kasuga ja rõõmuga. Järgmised raamatud on iseäranis igale raamatu sõbrale soovitada:

1. C. H. Niggeli Wene keele lue gmise raamat

I jagu ilmus aastel 1885; Wene-Eesti sõnastikuga, nüüd on II jagu ka ilmunud ja toob Eesti keeli lugemisetükkid Wene keelde ümberpanemiseks; selle kõrwas on jällegi rikas sõnaraamat, mis ka oma eite fui Eesti. Wene sõnastik igast raamatupoest saada on. Rõõmuga saavad kooli õpetajad ning õpilased terve raamatut ilmumist teretama, neile oli ta juba ammu oodatud, — aga ka neil, kellelt teenistus ning elukord Wene keele tundmist nõuab ehk les muidu heal meelegel erinaft riigi keelega tutvustawad, jaab hea meel olema, et nüüd omale tubli sõnoraamatu muretseda wõivad.

— 2. Meie ajaloouuri ja J. Jungi sulest on Väti Hindriku Viivimaa froonika täieste neljas jaos ilmunud ning terwele raamatule on selle endise oja maakaart juure lisatud. Hoolega tehtud hea raamat lõigile tööse meelega inimestele, kes meie maa ajaluqu tahavad tundma õppida. Tagasiwaade ajaloosse annab aru praeagine oja nähvius, õpetab eisivõnemaid auuetama ennast ja kaaslinimesi tundma. See raamat hulgab fui fuld praeigue Tallinnas ja mujal walmistatud lõigete kõrval mis suure õhinaga wõõrale eba- ja hääbirjandusele meie rahva seas jüngrit forjawad. Väti Hindriku froonifikat ei ole wististe mitte waja maiaseintel wälja karsuda nagu üht prints Waldemari jne., tema soovitab ennast ise. Siin nimetame ka selle-sama kirjaniku „Kodumaa“ mis täielikult 9 jaos ilmunden ning meie kirjanduse parem wili on. — 3. Sellejama mehe sulest on ilmumas Viivimaa Wene walitsuse alla saamisest leisri Peeter I ajal, tähelapanemise wäärt jutustus mitmes andes. 3 annet on ilmunud. —

4. Martin Vuteruse elulugu. 210 lk. hulga piltega kirjutanud J. Jung. Kellel auutundmist selle wägewa usumehe vasta südames on, see ärgu jätku nimetatud raamatud omale mitte muretsemata. Ta on pärus Koduraamat, kasulik noortele ja wanodele, lõigile ka meelega pärast ning armas. Meie usuparandoja wõttlused ning tööd on seal elavalt ja mõnuisalt kirjeidatud ning iga riistiinimene wõib seal palju head õppida. — 5. Meie weeloodija ja kalafaswataja. Kolmelünnenelja lujuga. J. Tülf.